

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu E. R.,
przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 listopada 2023 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 25 października 2023 r. (data stempla pocztowego) E. R. (dalej: „Skarżąca”) wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum przeprowadzonego 15 października 2023 r.

W uzasadnieniu protestu Skarżąca wyjaśnia, że w istocie składa protest przeciwko Państwowej Komisji Wyborczej, która po godzinie 21 zaczęła podawać do publicznej wiadomości szcątkowe informacje dotyczące wyników referendum. Ponadto młodzież głosowała po 21.00, zaś Okręgowe Komisje Wyborcze zostały zmuszone do pracy ponad 30 godzin.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na protest pismem z 21 listopada 2023 r. wyraził opinię o pozostawieniu go bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego określa ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”). Zgodnie z art. 33 ust. 1 tej ustawy, przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów u.r.o. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Wszelkie inne zarzuty stanowią wyjście poza przewidziany ustawą przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III SW 30/07, niepublikowane). Zgodnie natomiast z art. 34 ust. 1, protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”). Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Zgodnie z art. 242. § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym. Warunki pisma procesowego zostały zaś ujęte w art. 125 i nast. k.p.c.

W pierwszej kolejności zważyć należy, że Skarżąca nie domaga się stwierdzenia przez Sąd Najwyższy nieważności referendum zarządzonego na dzień 15 października 2023 r., a składa protest przeciwko Państwowej Komisji Wyborczej. Już tylko z tej przyczyny protest Skarżącej winien być pozostawiony bez dalszego biegu, skoro brak w nim niezbędnego elementu, konstytuującego i stanowiącego istotę protestu przeciwko ważności referendum, jakim jest żądanie stwierdzenia jego nieważności. Skarżąca w treści protestu, wskazuje na nieprawidłowości związane z pracą Obwodowych Komisji Wyborczych (ponad trzydzieści godzin

oraz dowożenie młodzieży do lokali wyborczych). Nieprawidłowości takie, o ile rzeczywiście miały miejsce nie zostały wykazane. Skarżąca nie przedstawiła żadnych dowodów na ich potwierdzenie, uchybiając tym samym obowiązкови wynikającemu z art. 33 ust. 1 u.r.o. w zw. z art. 241 § 3 i art. 243 § 1 k.wyb.

Z powyższych względów, na podstawie art. 34 ust. 2 u.r.o. w zw. z art. 243 § 1 k.wyb. postanowiono o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.

[SOP]

[ms]